

Vastuullisen sijoittamisen periaatteet

päivitetty 11/2023

1. Johdanto

Suomen Pankki on Suomen rahaviranomainen ja kansallinen keskuspankki. Suomen Pankin toimintaan kuuluu sen oman rahoitusvarallisuuden, kuten valuuttavarannon, hoito ja EKP:n varanto-osuuden sijoittaminen tuottavasti ja turvallisesti. Sijoitustoiminnallaan Suomen Pankki turvaa rahoitusvarallisuutensa arvon sekä tarvittaessa kykynsä tukea pankkijärjestelmän maksuvalmiutta. Suomen Pankki sijoittaa ja hallinnoi rahoitusvarallisuuttaan keskuspankkivoitteiden mukaisesti ottaen huomioon sijoitustoiminnan riskit ja sijoitustoimintaan liittyvät vastuullisuuskohdat. Vastuullisella sijoittamisella tarkoitetaan yleisesti ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintatapaan liittyvien asioiden huomioimista sijoitustoiminnassa.

Tämä dokumentti koskee Suomen Pankin omaa rahoitusvarallisuutta, jonka hallinnoinnin periaatteista pankki päättää itse. Dokumentti ei siten koske esimerkiksi EKP:n rahapoliittisia osto-ohjelmia, EKP:n valuuttavarannon hallinnointia eikä Kansainvälisen valuuttarahaston erityisiä nosto-oikeuksia (SDR).

2. Vastuullinen sijoittaminen Suomen Pankissa

Keskuspankin vastuullisuus lähtee sen ydintoiminnasta. Toiminta-ajatuksemme pohjautuu taloudellisen vakauden rakentamiseen ja sitä kautta ihmisten hyvinvoinnin edistämiseen. Suomen Pankin vuonna 2019 käyttöön ottaman vastuullisuusohjelman yksi painopisteistä on ilmatoriskien hallinta. Sijoittamalla vastuullisesti Pankki antaa myös panoksensa ilmastotyöhön. Olemme julkisesti sitoutuneet liittämään ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät osaksi sijoituspäätösten tekoa ja omistajakäytäntöjä allekirjoitettuamme YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI) joulukuussa 2019. Periaatteiden allekirjoittaminen tarkoittaa sitä, että rahoitusvarallisuuden hallinnassa olemme sitoutuneet vastuullisuuteen, kehitämme vastuullisen sijoitustoiminnan käytäntöjä aktiivisesti ja raportoimme edistymisestä vuosittain. Vastuullinen sijoittaminen ei heikennä pankin tekemien sijoitusten tuotto-riskisuhdetta.

Kuva 1. Vastuullinen sijoittaminen

Oman sijoitustoimintamme lisäksi haluamme edistää vastuullista sijoittamista toimimalla aktiivisesti eri verkostoissa ja osallistumalla yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Noudatamme toiminnassamme ja raportoinnissamme valittuja kansainvälisiä suosituksia keskuspankkitehtävien sallimissa raameissa. Oman vuosikertomuksemme lisäksi raportoimme vuosittain PRI:n raportointikehikon mukaisesti vastuullisen sijoittamisen toteuttamisesta oman rahoitusvarantomme osalta. Tulemme myös hyödyntämään NGFS:n (Central Banks and Supervisors Network for Greening the Financial System) ja TCFD:n (Task-Force for Climate-Related Financial Disclosure) suosituksia tulevissa raporteissamme.

2.1 Suomen Pankin lähestymistavat vastuulliseen sijoittamiseen

Sijoittaja voi valita useista eri vastuullisen sijoittamisen lähestymistavoista omaan sijoitusstrategiaansa parhaiten sopivimmat. Olemme valinneet ESG-integroinnin, kansainvälisiin normeihin perustuvan poissulkemisen ja teemasijoitukset osaksi Suomen Pankin vastuullisen sijoittamisen toimintaa. Tällä hetkellä emme sijoita suoraan osakkeisiin, joten aktiivisen omistajuuden, äänestämisen ja vaikuttamisen teemat korostuvat erityisesti vastuullisuuden integroinnissa varainhoitajia valittaessa ja niiden seurannassa.

Kuva 2. Lähestymistavat vastuullisuuteen

2.1.1 ESG-integrointi

ESG-integrointi tarkoittaa vastuullisuuskriteerien huomioimista perinteisten taloudellisten tekijöiden rinnalla sijoituspäätöksiä tehtäessä. Salkunhoitajamme pohtivat ESG-tekijöitä ja hyödyntävät sekä ulkoisia että sisäisiä resursseja arvioidessaan sijoituskohteiden ja potentiaalisten sijoituskohteiden vastuullisuutta. Epäsuorissa sijoituksissa pääpaino on varainhoitajien vastuullisuuden arvioinnissa. Aktiivista omistajuutta arvioidaan rahastokohtaisesti. Varainhoitajatapaamisissa voidaan nostaa yksittäisiä sijoituskohteita esille tarvittaessa. Varainhoitajille lähetetään vuosittain kysely tai käytetään alalla laajasti jo käytössä olevaa kyselyä. Kyselyiden avulla seurataan vastuullisuuden huomiointia

sijoittamisemme rahastoissa sekä varainhoitajan yleisiä toimia vastuullisuuden kehittämisessä.

ESG-integrointiin kuuluu myös ilmastonmuutokseen liittyvien mahdollisuuksien ja riskien tunnistaminen sekä vaikutusten analysointi. Ilmastonmuutos onkin noussut yhdeksi keskeisimmistä teemoista viime vuosina. Suomen Pankin joulukuussa 2019 julkaisemassa vastuullisuusohjelmassa painottuvatkin lähivuosina kestävä kasvun ja hyvinvoinnin edistäminen, tiedon ja yhteistyön avulla vaikuttaminen sekä ilmatoriskien hallinta. Salkunhoitajien käytössä on kattavaa ilmastodataa. Tätä informaatiota käytetään myös sijoitussalkkujen ilmastovaikutuksista raportoimiseen ja ilmastotavoitteiden seurantaan. Suomen Pankki julkaisi oman sijoitustoiminnan ilmastotavoitteet syyskuussa 2021. Tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalisuus viimeistään vuonna 2050 koko salkun osalta, pois lukien kultasijoitukset¹.

2.1.2 Normipohjainen tarkastelu ja poissulkeminen

Vähimmäisvaatimuksena sijoituskohteillemme on lainsäädännön lisäksi kansainvälisten normien noudattaminen suorissa sijoituksissamme. Kansainvälisinä normeina pidetään tässä yhteydessä muun muassa YK:n Global Compact -aloitteessa määritellyjä periaatteita, kansainvälisen työjärjestön ILO:n työelämän peruskonventioita ja OECD:n ohjeita monikansallisille yrityksille. Emme myöskään tee suoria sijoituksia yhtiöihin, jotka valmistavat kansainvälisissä sopimuksissa määritellyjä kiellettyjä/kiistanalaisia aseita.

Salkunhoitajilla on käytössään ulkopuolisen palveluntarjoajan analyseja suorien sijoitusten, varainhoitajien ja vastapuolien arvioimiseksi. Normipohjainen tarkastelu ei ulotu ulkoisten varainhoitajien salkkuihin, mutta teemme tätä tarkastelua varainhoitoyhtiöistä ja vastapuolista aina mahdollisuuksien mukaan. Normipohjainen tarkastelu on myös yksi osa ulkoisten varainhoitajien valintaa.

Mikäli suorissa sijoituksissamme on yhtiö, joka ei täytä vastuullisuuskriteereitämme normipohjaisen tarkastelun perusteella pidättäydymme uusista sijoituksista. Jos salkussamme oleva yhtiö on aloittanut aktiiviset korjaavat toimet, voimme pitää sijoituksemme. Myyntiprosessi käynnistetään siinä tapauksessa, että yhtiö ei ole ryhtynyt korjaaviin toimiin. Lisäsijoituksia voidaan tehdä, kun normirikkomuksen päättymiseen ja korjaavien toimien tekemiseen on saatu vahvistus. Päätökset liikkeeseenlaskijan poissulkemisesta vastuullisuusperustein tekee Suomen Pankin sisäinen vastuullisen sijoittamisen työryhmä. Päätöksistä raportoidaan säännöllisesti Suomen Pankin johtokunnalle.

2.1.3 Teemasijoitukset

Näiden edellä mainittujen lähestymistapojen lisäksi teemme korkosijoituksia vihreisiin, yhteiskunnallisiin ja kestävä kehityksen velkakirjoihin sekä kehityspankkien liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin. Jotta sijoitus voidaan laskea teemasijoitusten luokkaan, sen on täytettävä kolmannen osapuolen arviointikriteerit.

¹ Kultasijoituksiin ei vielä ole olemassa sopivaa laskentastandardia.

2.2 Vastuullisuuden arviointi eri omaisuuslajeissa

Suomen Pankki sijoittaa varallisuuttaan eri omaisuuslajeihin suoraan tai epäsuorasti, jolloin vastuullisuutta myös arvioidaan eri tavoin. Vastuullisuuden painoarvo saattaa myös vaihdella eri salkuissa, olennaista on kuitenkin se, että vähimmäisvaatimusten tulee aina täyttyä.

Suoria valtiolainasijoituksia tehdään sekä valuuttavarannossa että pitkäaikaisessa sijoitustoiminnassa. Varautumisperusteiset näkökohdat vaikuttavat olennaisesti siihen mitkä valuutat kuuluvat Suomen Pankin valuuttavarantoon. Tällä hetkellä valuuttavaranto ja pitkäaikaisen korkosijoitussalkun valtiolainat koostuvat kehittyneiden valtioiden liikkeeseenlaskemista joukkovelkakirjalainoista. Uusia maita harkittaessa pitkäaikaiseen sijoitussalkkuun huomioidaan myös vastuullisuuskriteereitä, kuten esimerkiksi taloudellinen vapaus, lehdistönvapaus, korruption vastaiset toimet sekä toimet ilmastomuutoksen ja luontokadon estämiseksi osana kokonaisriskiarviota. Arvioinnin apuna voidaan käyttää esimerkiksi erilaisten kansainvälisten järjestöjen raportteja ja indeksejä.

Valtiosidonnaisten, yritysten ja monikansallisten liikkeeseenlaskijoiden suorissa joukkovelkakirjasijoituksissa huomiota kiinnitetään liikkeeseenlaskumaahan ja yksittäisen toimijan vastuullisuustoimiin myös ilmastomuutoksen estämiseksi sekä ilmatoriskeitä ja -mahdollisuuksista raportointiin. Arvioinnissa käytetään toimijoiden oman raportoinnin lisäksi sekä muuta julkisesti saatavaa tietoa että ulkopuolisten palvelutarjoajien vastuullisuus- tai ilmastodataa. Luontokatoon liittyvien riskien tunnistaminen ja niistä raportointi edistyvät jatkuvasti, joten kehitämme myös omaa arviointikykyämme koko alan kehittyessä.

Epäsuorissa sijoituksissa (osake-, korko- ja kiinteistörahastot) vastuullisuuden arviointi kohdistuu varainhoitajan ja sijoitustuotteen kokonaisvastuullisuuteen yksittäisen yrityksen tai liikkeeseenlaskijan vastuullisuusarvioinnin sijaan. Arvioinnissa käytetään suorien sijoitusten yhteydessä käytettävien lähteiden lisäksi myös Suomen Pankin omaa vuosittaista kyselyä, toimialakohtaisia vastuullisuusraportteja (esim. GRESB), PRI-raportteja ja asiakkaille suunnattuja raportteja.

Vastuullisuusarvioinnissa otetaan huomioon myös vaikutukset Suomen Pankin omalle sijoitustoiminnalle asetettuihin ilmastotavoitteisiin, jotta tavoitteeseen ja välitavoitteisiin päästään ilmoitetussa aikataulussa.

2.3 Suomen Pankin oman sijoitustoiminnan ilmastotavoitteet

Suomen Pankin johtokunta hyväksyi oman sijoitustoiminnan ilmastotavoitteeksi hiilineutraalisuuden viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Tavoite koskee kaikkia omaisuuslajeja, paitsi kultaa, jolta puuttuu kansainvälinen laskentastandardi. Alkuvaiheessa laskennassa otetaan huomioon sijoituskohteiden omat suorat päästöt (Scope 1) ja ostetun sähkön ja energian aiheuttamat päästöt (Scope 2). Myöhemmässä vaiheessa laskennan kehittyessä voidaan ottaa mukaan myös epäsuorat päästöt (Scope 3). Päättävöitteen ollessa pitkällä tulevaisuudessa on tavoitteeseen pääsemiseksi kehitetty erilaisia välitavoitteita. Näiden välitavoitteiden avulla sekä seurataan

kehityssuuntaa että lisätään toiminnan uskottavuutta raportoimalla säännöllisesti tuloksista.

2.3.1 Omaisuuslajikohtaiset välitavoitteet

Välitavoitteiden rooli on toimia tiekarttana kohti laajempaa hiilineutraalisuustavoitetta. Suomen Pankin sijoitustoiminta käsittää useampia omaisuuslajeja, joista jokaiselle on kehitetty oma joko laadullinen tai määrällinen ensimmäisen vaiheen välitavoite. Kaikkia välitavoitteita tullaan tarkastelemaan uudestaan viimeistään vuoden 2025 aikana, jolloin myös asetetaan seuraavan vaiheen välitavoitteet. Seuraavia välitavoitteita asetettaessa käytetään muiden tietojen lisäksi myös edelliseltä kaudelta saatuja tietoja hyväksi, jotta välitavoitteiden vaikuttavuus ja merkityksellisyys ovat mahdollisimman korkealla tasolla käytössä oleviin resursseihin verrattuna.

Suomen Pankin tavoitteeseen pääsy vaatii onnistumista myös muilta toimijoilta, sekä varainhoitajilta että arvopaperien liikkeeseenlaskijoilta. Tästä syystä toiminnan säännöllinen seuranta on olennaista, jotta voidaan varmistua kehityksen suunnasta ja riittävästä nopeudesta. Raportoinnin kehittäminen on tärkeää myös tästä syystä.

Taulukko 1. **Välitavoitteet valtiolainasijoituksissa**

Laadullinen tavoite	Suomen Pankki ylläpitää julkista keskustelua ilmastonmuutoksesta ja kannustaa siten valtioita asettamaan riittäviä kansallisia tavoitteita Pariisin ilmastopimuksen mukaisesti
Määrällinen tavoite	Ei määrällistä tavoitetta

Taulukko 2. **Välitavoitteet sijoituksissa valtiosidonnaisiin liikkeeseenlaskijoihin**

Laadullinen tavoite	Kannustaa valtiosidonnaisia liikkeeseenlaskijoita asettamaan ilmastotavoitteita omalle sijoitustoiminnalleen
Määrällinen tavoite	Ei määrällistä tavoitetta tässä vaiheessa, mahdollisuus lisätä määrällinen tavoite, kun ensimmäisen vaiheen tuloksista on enemmän tietoa

Taulukko 3. Välitavoitteet yrityslainasijoituksissa

Laadullinen tavoite	Ei laadullista tavoitetta
Määrällinen tavoite	Toimialakohtaiset rajoitukset: - Enintään 2% liikevaihdosta lämpöhiilestä - Enintään 5% liikevaihdosta hiilen energiakäytöstä - Enintään 10% liikevaihdosta tulee öljynporauksesta - Enintään 40% liikevaihdosta tulee kaasuntuotannosta Arktiseen poraukseen, öljyhiikkaan, syvänmeren poraukseen, liuskekaasuun ja -öljyyn (ns. epätyypillisiin öljyn ja kaasun tuotantomuotoihin) tehtävät sijoitukset ovat pääsääntöisesti kiellettyjä

Toimialakohtaisista rajoituksista on mahdollista poiketa vain perustellusta syystä. Näitä syitä ovat esimerkiksi uskottava suunnitelma tavoitteen saavuttamiseksi. Tavoitteen saavuttamista seurataan säännöllisesti ja vastuullisen sijoittamisen työryhmä voi evätä myönnetyn poikkeuksen, mikäli liikkeeseenlaskijan toiminta ei kehity odotetulla tavalla. Ilmastotavoitteiden takia poissuljetun liikkeeseenlaskijan vihreään joukkovelkakirjalainaan on mahdollista sijoittaa, jos velkakirja täyttää esimerkiksi ICMA:n tai EU Green Bond -standardin ja voidaan todeta sijoituksen edistävän vihreää siirtymää. Konkreettisenä esimerkkinä tästä poikkeuksesta voisi olla tuulipuisto tai aurinkovoimala, mutta pelkän energiatehokkuuden lisääminen ei vielä itsessään olisi riittävä peruste. Sallimalla edellä mainitun kaltainen poikkeus, mahdollistetaan vihreän siirtymän rahoittaminen. Poikkeus ei kuitenkaan koske normirikkomuksen perusteella poissuljettua liikkeeseenlaskijaa.

Taulukko 4. Välitavoitteet osakesijoituksissa

Laadullinen tavoite	Varainhoitajalla tai tuotteella on olemassa oleva riittävän laaja ja kunnianhimoinen ilmastotavoite/ -vaikutus (koskee nykyisiä ja uusia varainhoitajia)
Määrällinen tavoite	50% päästöintensiteettivähennystavoite koko osakesalkun osalta vuoden 2025 loppuun mennessä Q1 2021 vertailulukuun verrattuna.

Taulukko 5. Välitavoitteet kiinteistörahastoissa

Laadullinen tavoite	Varainhoitajalla tai tuotteella on olemassa oleva riittävän laaja ja kunnianhimoinen ilmastotavoite/ -vaikutus (koskee nykyisiä ja uusia varainhoitajia)
Määrällinen tavoite	Ei määrällistä tavoitetta tässä vaiheessa, mahdollisuus lisätä määrällinen tavoite myöhemmin

Taulukko 6. Välitavoitteet muissa varainhoitajien hallinnoimissa sijoituksissa

Laadullinen tavoite	Varainhoitajalla tai tuotteella on olemassa oleva riittävän laaja ja kunnianhimoinen ilmastotavoite/ -vaikutus (koskee nykyisiä ja uusia varainhoitajia)
Määrällinen tavoite	Ei määrällistä tavoitetta tässä vaiheessa, mahdollisuus lisätä määrällinen tavoite myöhemmin

2.4 Vastuulliseen sijoittamiseen liittyvä vaikuttaminen Suomen Pankissa

Suomen Pankki osallistuu vastuulliseen sijoittamiseen liittyvään yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon siltä osin, kun se kuuluu keskuspankin sijoitustoimintaan tai laissa määriteltyyn mandaattiin. Suomen Pankki voi esimerkiksi osallistua lainsäädäntöhankkeiden konsultaatioihin, yksittäisiä liikkeeseenlaskijoita tai kansainvälisiä aloitteita koskeviin vaikuttamisprosesseihin ja alan kehittämiseen liittyviin tapahtumiin sekä olla jäsen erilaisissa organisaatioissa.

Salkunhoitajat osallistuvat yksittäisiä yrityksiä koskeviin vaikuttamisprosesseihin, jotta sijoituspäätöksiin liittyvä olennainen tieto on salkunhoitajien saatavilla. Ryhmävaikuttamisissa salkunhoitajat ovat mukana tarpeen mukaan. Suomen Pankin edustaja ryhmävaikuttamisissa on vastuussa olennaisen tiedon välittämisestä salkunhoitajille niissä tapauksissa, joissa salkunhoitajat eivät ole prosessissa mukana. Mikäli yksittäisiin sijoituskohteisiin tai varainhoitajiin liittyvä oma tai ryhmävaikuttaminen ei tuota toivottua tulosta, voi Suomen Pankki esimerkiksi pidättäytyä sijoittamasta, irtautua sijoituksesta osittain tai kokonaan ja/tai osallistua julkiseen vaikuttamiskampanjaan.

Lainsäädäntöhankkeisiin liittyvissä konsultaatioissa valmistelu ja hyväksyntä tehdään useamman henkilön toimesta, jotta varmistutaan kannanottojen olevan Pankin strategian ja vastuullisuusnäkemysten mukaisia.

2.5 Vastuullisen sijoittamisen organisointi Suomen Pankissa

Suomen Pankin johtokunta tekee päätökset periaatteista ja tavoitteista mukaan lukien välitavoitteista. Yksittäisten liikkeeseenlaskijoiden kohdalla tulkinnan vastuullisuuden riittävydestä tekee pankin sisäinen vastuullisen sijoittamisen työryhmä. Työryhmään kuuluu edustajia sekä Markkinaoperaatiot -osastolta että Riskienhallinnasta. Kaikki salkunhoitajat sekä vastuullisen sijoittamisen asiantuntija ovat myös ryhmän jäseniä.

Eturistiriitojen välttämiseksi tapaukset valmistellaan ja tutkitaan yhteistyönä ja päätös liikkeeseenlaskijan poistamiseksi sijoituskohteiden joukosta on työryhmän yhteispäätös. Päätökset eivät perustu yksittäisen henkilön näkemyksiin.